

Garasi

Ymã te Janeruwarete 'ga judeu 'gã mũ'ëi imogyau wemiayuwamũ rakue. A'eramũ 'ga 'gã mu'jau wemifutar are. Judeu 'gã ojemojewagukaa ajaupe Jarejuwarete 'ga je'eg imũ jepi. Mama'ea 'gã i'wau 'ga je'eg imũ etee jepi. A'ere 'gã nupe etee 'ga aipo 'i rakue.

A'ere Jejui 'ga ruri jane katu'oka najuejue etee futat. Werowiarãmũ 'ga jane katu'ogi. Ywag ipe Jejui 'ga jewyr ire 'ga remimu'efera 'gã awau 'ga mome'wau kwe pe rakue. A'eramũ judeue'ema 'gã Jejui 'ga rerowiaa kwaiwete rakue. A'eramũ judeu 'gã amũ awau 'gã newiri, judeue'ema 'gã mu'jau wemiapo are. A'ere 'gã judeue'ema futat. A'eramũ 'gã mama'e apowe'em judeu 'gã nupe Janeruwarete 'ga 'eawer imũ. Nojemojewagakari 'gã judeu 'gã 'jawe. 'Gã nemi'urama nanẽ najudeu 'gã ma'e 'jawe. A'ere 'gã Jejui 'ga rerowiari futari. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'gã mogyau wemiayuwamũ.

Garasi pewara 'gã judeue'ema futat. A'eramũ judeu 'gã amũ awau 'gã mu'jau wemiapofer are. A'eramũ Paulo 'ga ka'arana kwasiaa imonou 'gã nupe 'gã mueapyou ee. “Werowiarãmũ Jejui 'ga pẽ katu'ogi. A'eramũ pẽẽ mama'e apou 'ga remifutar imũ etee futat. Najudeu 'gã 'jawe rũi pẽẽ. A'eramũ pẽẽ mama'e apowe'em 'gã 'jawe. Najaneremiapo are rũi Jejui 'ga jane katu'ogi. Werowiaaramũ etee te 'ga jane katu'ogi” 'jau Paulo 'ga ikwasiaa 'gã nupe, 'gã mueapyou ee.

NaPaulo 'ga etee rūi ka'arana kwasiaa imonou 'gã nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'eramũ 'ga ikwasiaa imonou inuga 'gã nupe.

¹ Je Pauloramũ ka'aran akwasiat imonou pẽ nupe. Je 'ã Jejui Kristu 'ga remimonoferamũ. Ymã te Jejui 'ga je monoi kwe pewara 'gã nupe omome'waramũ ikue. Nakũima'e tee 'ga rūi je mono 'ga mome'waramũ ikue. Jejui 'ga futat je mogo omome'waramũ ikue. Na'gã amũ nupe rūi 'ga 'i: “Pe'je pejewau jeje'ega mome'wau Paulo 'ga upe”, 'jawe'em. Jejui Kristu 'ga retea futat je mogo ojee 'gã mu'jaramũ ikue. 'Ga manũ re 'ã 'ga Ruwarete 'ga Jejui 'ga moferapa etee rakue. 'Uwarete 'ga retee 'ga je monoi kwe pewara 'gã mu'jawamũ ojee ikue. ² 'Au je pyri janerewirera 'jawewara 'gã amũ nekoi. 'Gã nanẽ oje'ega omono pẽ nupe, Jejui 'ga remiayuwamũ Garasi ywy pewaramũ pẽ nupe.

³ Ku'jywa 'ga Janeruwaretea. Jejui Kristu 'ga nanẽ Janejararetea futat nũ. Afutat je 'gã nesagea pẽ nerekoa. 'Gã pẽ mopy'ata'waa nanẽ je ifutaa nũ.

⁴ Ymã te 'ã Jejui Kristu 'ga jejukaukari 'gã nupe rakue. Jane wi janetywera moiawamũ 'ga ojejukaukaa 'gã nupe rakue. Ojejukaukaa 'ga 'gã nupe werowiaaramũ jane mũ'jãwamũ mama'e tywera apoara 'gã nui. Ojeupe jane katu'okawamũ 'ga jejukaukari 'gã nupe. Jarejuwarete 'ga remifutar imũ etee futat 'ga jejukaukari 'gã nupe rakue. ⁵ A'eramũ jane 'ga muorypa jareojere'emamũ futat jarekatu'okawer are, 'jau je.

Morogyta esage

⁶ Jeju Kristu 'ga 'ã pëë erowiaa rai'i. Janeruwarete 'ga futat 'ã pë pyrũmũ pë mogyau Jeju Kristu 'ga remiayuwamũ rai'i. Ma'eramũ sipo ajee pepoit 'ga rerowiar awi kamẽsĩete rai'i? Pepoit 'ã 'ga rerowiar awi kamẽsĩete rai'i. Ma'eramũ te 'gã amũ porogyta 'mea perowiat rai'i? 'Gã pejemu'e 'me are 'ã pëë pejeapya m̃ina ekoete rai'i. Pejemoryteeukaa ekoete 'ã 'gã nupe rai'i. Jeku'iaip je ako pë nee ai'i. A'ere 'ã je mu'arasig etee pejepe pejejee nũ. ⁷ Nitywi kwe pe morogyta esage amũ. Nitywi futari morogyta yau mũ kwe pe. Jeju Kristu 'ga mome'ua etee te morogyta esagea. A'ere 'ã 'gã amũ oi pë pyri mama'e amutee mome'wau pë nupe rai'i. “Toromjopy'ru Kristu 'ga 'eawera 'jau”, 'jau 'gã 'ã rai'i numiamũ. ⁸ Ymã te ako ore pë mu'ei Jeju Kristu 'ga je'eg are ikue. A'ere 'ã 'ga amũ oi o'meramũ pë nupe rai'i. A'eramũ je Jarejuwarete 'ga Kristu 'ga mome'u 'me ekoeteara 'gã nereko tywera futaa. Ore mũ agawewi amunipo 'ã mama'e amutee mome'wau. A'etea amunipo 'ã je Jeju 'ga ree mama'e amutee te mome'wara 'gã nereko tywera futaa. Ywagipewara 'gã amũ agawewi amunipo 'ã 'ua o'meramũ pë nupe. A'etea amunipo 'ã je Jarejuwarete 'ga i'me ma'e 'gã nereko tywera futaa. Mama'eukwaawa rapyaw ipe 'gã monoa amunipo 'ã je ifutaa. ⁹ Ymã te ako ore morogyta esage mome'ui pë nupe ikue. Aipo renuw ire ako pëë Jeju Kristu 'ga rerowiaa ikue. A'eramũ ako ore 'jau pë nupe ikue: “Arafutar ore Jarejuwarete 'ga mama'e amutee are pë mu'jara 'gã monoa mama'eukwaawa rapyaw ipe”, 'jau

agawewi ako ore pē nupe ikue. 'Awamū je aipo 'jau'japa pē nupe nū. Afutat je Jarejuwarete 'ga mama'e ekoete are pē mu'jara 'gā monoa mama'eukwaawa rapyaw ipe, 'jau je 'awamū taetu te'ŷina pē nupe. ¹⁰Na'gā amū maku'iawamū rūi je aipo 'jau. Naani. Afutat je Jarejuwarete 'ga ku'ia tejee. 'Auwara 'gā maku'iawamū etee mama'e apo re amunipo 'ā je naapoi futari mama'ea Kristu 'ga remifutar imū.

Paulo 'ga jemome'uawet

¹¹ Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē 'ā jerenyra 'jawe. A'eramū je teporo-mome'uweramū Kristu 'ga ree pē nupe. Na'auwara 'ga amū je'ega rūi je ako amome'u pē nupe ai'i. ¹²Na'auwara 'ga amū rūi imome'wau jee. Na'auwara 'gā amū rūi te je mu'e ee ikue. Jejui Kristu 'ga futat omome'u jee ikue.

¹³ Jeremiapofera nipo 'ga amū omome'u pē nupe rakue. Je 'ā judeua futat. Ymā je mama'e apoi judeu remiapou etee ikue. Jejui 'ga rerowiaara 'gā je erekou tywet ikue. “Tamateepap 'ga rerowiaara 'gā 'jau”, 'jau je ikue. Najemuaēmi futari je 'gā nee. ¹⁴Judeuramū orojemiapou etee futat je mama'e apou ikue. Tepytuna 'gā apyraapa je mama'e apou orojemiapofer imū etee futat. Oroypy 'gā je'ega je enupa katu katu tekou ikue. Tekotee 'gā je imu'jau ee ikue.

¹⁵ A'ere Janeruwarete 'ga ymā we futat je pyyrūi oje'ega mome'waramū rakue. Je'are'emauwe futat 'ga je pyyrūi ojeupe mama'e apoaramū rakue. Naapoi agawewi je mama'e esagea ikue. A'etea 'ga je pyyrūmū ojeupe oporowyky ma'eramū rakue.

16 Wa'yra 'ga 'ga esaukaa jee ikue. “Ere ewau jera'yra 'ga mome'wau judeue'ema 'gã nupe”, 'jau 'ga jee ikue. “Morogyta esagea ene imome'wau jera'yra 'ga ree 'gã nupe”, 'jau 'ga jee ikue. Tejeupe aipo 'ga 'e ypyrauwe je 'ga rerowiaa. Ma'eramũ je 'ã na'gã amũ temu'akwaawer imũ rũi 'ga mome'ui 'gã nupe. 17 Jerusareg ipe miamũ je nooi, “je mu'e pejepe”, 'jawe'em Jejui 'ga remimono ypyfera 'gã nupe nũ. Je renunewe agawewi 'gã porowykyi Jejui 'ga upe. A'etea je nooi, “je mu'akwaap pejepe”, 'jawe'em 'gã nupe ikue. Tejeupe aipo 'ga 'e ypyrauwe je 'ga rerowiari ikue. Arabia ywy pe ra'ne je tewau ikue. A'e awi je tejua Damasco pe ikue nũ. 18 Muapyra kwara kwaw ire te je tewau Jerusareg ipe Pedro 'ga resaka ikue. 'Ga kwaapa je tewau. Mukũja etee je morowykye'ema magwapa 'ga pyri tekou ikue. 19 A'ere je naesapawi Jejui 'ga remimonofera 'gã. Tiago 'ga etee je esaka, Jarejararete 'ga rewirera 'ga etee je esaka.

20 Mama'e a'jea etee je ikwasiaa ka'aran are imonou pẽ nupe. Janeruwarete 'ga je'me'ema akwaap.

21 Jerusareg awi je tewau kwe pe, Siria ywy pe, Sirisia ywy pe. Mĩmer imũ je tewau ikue nũ. 22 Ma'eramũ 'ã Judeja ywy pewara 'gã naje resagi. 23 Jerera etee 'gã enupa. “Jane rereko tywearera 'ga oo Jejui 'ga mome'wau 'gã nupe, 'ga rerowiarukaa 'gã nupe” 'e renupa. “Ymã ako 'ga Jejui 'ga rerowiaaramũ jane apisi are etee 'ga fueweramũ rakue” 'ea 'gã ikwaapa futat. “A'ere 'gã 'awamũ 'ga rerowiari jane 'jawe” 'ea nanẽ 'gã enuwu'jau'japa futat. 24 A'eramũ 'gã Jarejuwarete

'ga muorypa je ree. “Paulo 'ga erekatu'ok rai'i. Eja'yra 'ga ererowiarukat 'ga upe rai'i, ore rereko tywearera 'ga upe rai'i. Aipoa esage oree”, 'jau 'gã Jarejuwarete 'ga muorypa je ree.

2

Jerusareg ipe 'ga jemome'uawet

¹ Katosi kwara magwaw ire je tewau tejewya Jerusareg ipe ikue nũ. Panape 'ga awau je rupi. Tito 'ga nanẽ je erawau orojeupi nũ. ² Tejeupe Jarejuwarete 'ga 'eawer imũ etee je tewau peu. “Ekwap Jerusareg ipe”, 'jau 'ga jee ikue. A'eramũ je tewau. Peu tewau je teporogytau Jejui 'ga rerowiaara 'gã 'wyrriara 'gã nupe. Amueapyo je 'gã judeue'ema 'gã nupe teje'eg are. “Peenup katu katu jeje'ega. Nan tee futat je 'gã mu'ei” 'jau je 'gã nupe, 'gã mueapyou te'eawer are. 'Gã 'wyrriara 'gã nupe etee je imome'wau. A'eramũ je 'jau tejeupe: “Nia'wyrri 'ga je'ega, e'i sipo 'gã jee”, 'jau je tejeupe. A'eramũ je teporonupa ee 'wyrriara 'gã nupe etee: “Aje'eg ekoete te je tekou?” 'jau je teporonupa ee 'gã nupe. A'ere 'gã 'i: “Naani. A'jea futat eneje'ega”, 'jau 'gã jee, jeje'ega renuw ire. ³ Jeremireroofera 'ga, Tito 'ga, gregoa. Najudeua rũi 'ga. A'eramũ 'ga ojewage'emamũ. A'etea Jejui 'ga rerowiaara 'gã 'wyrriara 'gã 'ga mojew-agukare'ema jee. “Eroo 'ga imojewagukaa 'gã nupe jarejemiapou”, 'jawe'em 'gã jee.

⁴ Ore porogytaramũ tekotee 'gã 'ua osou ore pyri. Oreje'ega renupa 'ua. Aipo 'gã i'me ma'ea. “Jejui 'ga ore aruerowiat arajemogyau”, 'jau futatee aipo 'gã oree. “Jejui Kristu 'ga

ree ojemogypyk ma'e 'gã nuapoi mama'ea Moisesi 'ga remikwasiarer imũ. Aipoa nia'wryi Janeruwarete 'ga upe”, 'jau futatee 'gã ore. “Moisesi 'ga remikwasiarer imũ 'gã mama'ea 'ga iapoe'emamũ, Janeruwarete 'ga nokatu'ogi Jejui 'ga rerowiaara 'gã”, 'jau futatee 'gã ore. Aipo 'gã “Eroo ejeupi 'ut ma'efera 'ga imojewaka Moisesi 'ga remikwasiarer imũ”, 'jau jee. ⁵ A'ere ore naruerowiari 'gã. “NaMoisesi 'ga remikwasiarer imũ mama'e apoara etee rũi 'ga okatu'ok. Jejui Kristu 'ga rerowiaara 'gã etee te Janeruwarete 'ga okatu'ok”, 'jau ete ore 'gã nupe. “Jejui Kristu 'ga rerowiaaramũ Janeruwarete 'ga 'jau janee: Eneresage jee, 'jau 'ga janee, 'ga rerowiaaramũ 'ea morogyta esagea futat. NaMoisesi 'ga remikwasiarer imũ mama'e apoara 'gã nupe rũi 'ga aipo 'ga 'i. Jejui 'ga rerowiaaramũ jane upe etee te 'ga aipo 'ga 'i”, 'jau ore 'gã nupe.

⁶ A'ere Jejui 'ga rerowiaara 'gã 'wryiara 'gã oje'ega nomoywyraveni jee ikue. (Peuwara 'gã 'jau 'gã nupe, ore'wryiat, 'jau 'gã 'gã nupe. Jarejuwarete 'ga upe jane jareju'jawe etee futat jane jemogyi. Je upe nanẽ jane jareju'jawe ete jarejemogyau nũ.) A'eramũ 'ã 'gã 'wryiara 'gã oje'ega nomoywyraveni jee ikue. “Nan etee emu'e 'ga”, 'jawe'em 'gã jee ikue. A'jea futat je 'gã mu'eawera. A'eramũ 'gã oje'ega moywyraveni'ema jee. Tito 'ga nanẽ 'gã imojewagukare'ema jee.

⁷⁻⁸ Eapyo 'gã Jarejuwarete 'ga je mono are. Pedro 'ga ra'ne futat Janeruwarete 'ga omono judeu 'gã nupe Jejui 'ga ree 'gã mu'jaramũ rakue. Opãjẽ 'ga imua 'ga upe ojeupe 'ga moporowykyukaawamũ rakue. 'Ga 'jawe futat

Janeruwarete 'ga opājē mua jee, je monou judeue'ema 'gã nupe wa'yra 'ga ree 'gã mu'jaramũ. ⁹ A'eramũ 'wyriara 'gã 'jau ore: “A'jea futat. Janeruwarete 'ga pē mogoi Jejui Kristu 'ga ree judeue'ema 'gã mu'jaramũ. A'eramũ pēē pejemogou 'ga upe oporowyky ma'eramũ ore pyri”, 'jau ete 'gã jee, Panape 'ga retee. “Pe'je pejekou Jejui 'ga mome'waramũ judeue'ema 'gã nupe. Ore 'ã jarepytuna 'gã nupe 'ga mome'waramũ”, 'jau 'gã ore. Tiago, Pedro, Juã. Mĩmera 'gã aipo 'jau ore ikue. ¹⁰ Aipo e'i etee te aje 'gã ore ikue: “Pēnea'ar iki ikaraemãe'ema 'gã nee, Jerusareg ipewara 'gã nee. Pepoar iki 'gã, mama'e mua 'gã nupe”, 'jau 'gã ore. Aipoa ore aruapo arakou. Mama'ea ore imonou arakou 'gã nupe. Aipoa esage jee.

Pedro 'ga upe oje'ega moywyrafenawet

¹¹⁻¹⁴ A'ere Pedro 'ga awau owaēma Ātioki pewara 'gã pyri, Jejui 'ga rerowiaara 'gã pyri. Peu akou 'ga ojemi'wat judeue'ema 'gã pype etee futat. Ymã ore judeuramũ norojemi'wari judeue'ema 'gã pyri ikue. A'ere ore Jejui 'ga rerowiar ire ore poiri aipo awi. A'eramũ Pedro 'ga ojemi'waa ekoete te futat 'gã pyri. Poje Tiago 'ga pyriwara 'gã amũ 'ua owaēma Jerusareg awi. 'Gã nesakawe Pedro 'ga opojo'ogamũ judeue'ema 'gã nui. Okyje 'ga opytuna 'gã nui. “Gã nã'ã nopoiri futari orojemi-apofer awi re'ã. Nojemi'wari futari nã'ã 'gã imojewagipyre'ema 'gã pyri re'ã”, 'jau Pedro 'ga ojeupe. A'eramũ 'ga opojo'ogamũ judeue'ema 'gã nui. 'Ga pojo'oga resakawe ajepeja Jejui 'ga rerowiaara 'gã nanē opojo'ogamũ 'gã nui nũ. Panape 'ga

miamũ ojemu'jau 'ga ree. A'ere 'gã naJejui 'ga remifutar imũ rũi aipo apoi. A'eramũ je 'gã nesakawe teje'ega moywyradena Pedro 'ga upe. “Ma'ja te ereapo, ki Pedro?”, 'jau je 'ga upe 'gã nemianuwamũ. “Ene 'ã judeua je 'jawe. Ymã te ako Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega kwasiari inuga ka'aran are judeuramũ janee rakue. A'eramũ ako jane mama'e apou 'ga remikwasiarer imũ etee ikue. A'ere 'ã jane 'awamũ jane jemogyi Jejui 'ga rerowiaaramũ. Niapou'jawi jane mama'ea Moisesi 'ga remikwasiarer imũ. Ma'eramũ ene judeue'ema 'gã mu'jau Moisesi 'ga remikwasiarer are? Ma'eramũ sipo ene mama'e apoukaa Moisesi 'ga remikwasiarer imũ 'gã nupe?” 'jau je Pedro 'ga upe teje'ega moywyradena.

Jejui 'ga rerowiaara 'gã katu'okawet

¹⁵ Ore 'ã judeua. Judeua futat orejara 'gã. Ma'eramũ 'ã ore judeuretea. “Namama'e tywera apoara rũi ore judeue'ema 'gã 'jawe”, 'jau ore arajaupe jepi. ¹⁶ “Judeuramũ agawewi futat ore. A'etea Jejui Kristu 'ga rerowiaara 'gã etee esage Jarejuwarete 'ga upe” 'ea ore ikwaapa. Janeruwarete 'ga nanẽ 'jau janee: “Jera'yra 'ga ererowiat ekou. A'eramũ ene ejesageramũ jee”, 'jau 'ga janee Jejui Kristu 'ga rerowiaaramũ. NaMoisesi 'ga remikwasiarer imũ mama'e apo are rũi 'ga aipo 'jau janee. Jejui Kristu 'ga rerowiaaramũ te 'ga 'i janee: “Jera'yra 'ga perowiat pejemogyau. A'eramũ pẽẽ pejesageramũ jee”, 'jau 'ga janee. Aipo ni'i ekoetei 'ga Moisesi 'ga remikwasiarer imũ mama'e apoara 'gã nupe, Jejui 'ga 'gã erowiare'emamũ. ¹⁷ Kristu

'ga ree ore jemogypygy arajemogyau. A'eramũ ore orojesageramũ Jarejuwarete 'ga upe. Kristu 'ga ree orojemogypygy ire ore oropoia Moisesi 'ga remikwasiarer are orojemogypygy awi. “NaMoisesi 'ga je'egeera renuw are rũi Janeruwarete 'ga 'i janee: Eneresage jee, 'jau. A'eramũ jane jarepoia 'ga remikwasiarera rerowiar awi ee jarejemogypygy awi 'jau”, 'jau ore arajaupe. A'eramũ 'gã amũ 'jau oree: “Nia'wyri futari Moisesi 'ga je'ega renupare'ema 'gã. Judeue'ema 'gã nuenuwi 'ga je'egeera. A'eramũ 'gã wa'wyre'emamũ Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau futatee 'gã amũ oree. “A'eramũ pẽ pejea'wyre'emamũ 'gã 'jawe. Kristu 'ga ree pejejemogypygy ire nepeanuwu'jawi Moisesi 'ga je'egeera pejejemogyau. Kristu 'ga pẽ motywerukat Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau futatee 'gã amũ oree. A'ere naani. O'meramũ te 'gã 'i. Kristu 'ga najane motywerukara'uweri 'ga upe. ¹⁸ A'ere je poiri Moisesi 'ga remikwasiarera rerowiar are tejemogypygy awi ai'i. Na'ga remikwasiarera renuw are rũi Janeruwarete 'ga jetywera moiri je wi. Moisesi 'ga je'egeera renuwa upe tejewyr ire amunipo 'ã je jemotyweri Jarejuwarete 'ga upe. “Taenupap Moisesi 'ga je'egeera 'jau”, a'e je tejeupe ikue numiamũ. A'ere je naenupawi futari 'ga je'egeera ikue. A'eramũ je tejemotywea ete Jarejuwarete 'ga upe rakue.

¹⁹ Na'ga remikwasiarera renuw are rũi Janeruwarete 'ga jetywera moiri je wi. A'ere je 'ga remikwasiarera mogyta re futat tetywera kwaawi ikue. “Kuu. Naapoi futari je mama'ea Jarejuwarete 'ga remifutar imũ tekou”, 'jau je tejeupe 'ga remikwasiarera mogyta re. “Kristu

'ga amanũ 'ypeywar are jetywera moiawamũ rakue. 'Ga manũ are Janeruwarete 'ga jetywera moia je wi” 'e renupa ai'i. A'eramũ je Moisesi 'ga remikwasiarera rerowiar are tejemogypygyg awi tepoia. Ymãwarera mama'e awi je tepoiapap 'awamũ. A'eramũ je “Awamũ Jarejuwarete 'ga remifutar imũ etee mama'e apou tekou”, 'jau je tejeupe, tetywera 'ga imoir ire ai'i. Werowiarãmũ Kristu 'ga je muẽma Moisesi 'ga remikwasiarera renupara 'gã nui. ²⁰ Ma'eramũ je 'awamũ tefuwere'emamũ futat tejemifutar imũ mama'e apo are. Kristu 'ga ree je jemujari 'ga rerowiarãmũ. 'Ga futat je rereko. Kristu 'ga Janeruwarete 'ga ra'yraretea. Je ree 'ga poromutaramũ. Jetywera moiawamũ 'ga ojejukaukaa rakue. Ma'eramũ 'ã je 'awamũ jefuwerãmũ mama'e apou 'ga remifutar imũ etee. ²¹ Naapoi agawewi je mama'e esagea Jarejuwarete 'ga upe rakue. A'etea 'ga je katu'ok Kristu 'ga je erowiarãmũ ai'i. A'eramũ je tejemogypygyka Kristu 'ga ree etee. Kristu 'ga jane erowiarãmũ Janeruwarete 'ga 'jau janee: “Jera'yra 'ga ererowiat. A'eramũ ene ejesagerãmũ jee”, 'jau 'ga janee. Moisesi 'ga je'egera renuwa jane muesage re amunipo 'ã Kristu 'ga amanũ ekoete rakue. A'ere naani. Namanũ ekoetei 'ã 'ga rakue. Kristu 'ga futat jane mota'wa 'Uwarete 'ga upe. Kristu 'ga jane erowiarãmũ tee 'ga 'i janee: “Pẽnesage jee”, 'ga 'i janee, wa'yra 'ga jane erowiarãmũ.

3

Jarejuwarete 'ga jane erowiaa

1 Pěẽ 'ã Garasi ywy pewaramũ peje'akwaawe'ema pemut pejejeypyu. Awỹja te pẽ morytee rai'i nũ, 'jau je pẽ nupe. Amueapyo agawewi ako je pẽẽ Jeju Kristu 'ga manũ are ikue. “Ypeywar are amanũam ipe Kristu 'ga janetywera mepyi rakue. A'eramũ Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi, Kristu 'ga jane erowiarãmũ”, 'jau je ako pẽ nupe ikue, pẽ mueapyou ee ikue. ² A'eramũ ki pejejea'aramũ je'eawer are. Moisesi 'ga 'eawera renuw ire sipo Janeruwarete 'ga U'agesage muri pẽ nupe? Naani. Kristu 'ga mome'ua pẽẽ erowiar ire te Janeruwarete 'ga imuri pẽ nupe. ³ Ma'eramũ sipo ajee peje'akwaawe'ema pemut pejejeypyu? Kristu 'ga pẽẽ erowiar ypyramũ ako Janeruwarete 'ga opãjẽ mua pẽ nupe ikue, wemifutara apoukaa ako pẽ nupe opãjẽ mũ ikue. Ma'eramũ sipo ajee pepoit 'ga ree pejejemogypygyg awi rai'i? Pejejewya 'ã pejejemiapofer ymanera upe ete rai'i nũ? ⁴ Kristu 'ga ree pejemogypygamũ ako tekotee 'gã pẽ nerekou tyweaete agawewi 'ga ree ikue. A'ete ako pẽnuag pejejereko tywera upe ikue. Pẽnuag ekoete sipo aipo upe rakue? A'eramũ sipo pẽẽ 'awamue pejepoia Kristu 'ga rerowiar awi? Naani. Nepepouri futari 'ga rerowiar awi. ⁵ Moisesi 'ga remikwasiarera renuw are sipo Janeruwarete 'ga U'agesage muri pẽ nupe? Naani. 'Ga je'egera renuw are sipo Janeruwarete 'ga aeremiapoe'ema apoukari pẽ nupe opãjẽ mũ? Naani. Jeju Kristu 'ga mome'ua pẽẽ erowiarãmũ te 'ga aeremiapoe'ema apoukari pẽ nupe opãjẽ mũ.

⁶ Pẽnea'ar iki Abraão 'ga rekwawer are. Ymã

Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amũ upe Abraão 'ga ree rakue. “Abraão 'ga Janeruwarete 'ga werowiat rakue. Werowiamũ Janeruwarete 'ga 'i 'ga upe rakue: Abraão 'ga esage jee, 'jau 'ga 'ga upe werowiamũ”, 'jau 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue. ⁷ A'eramũ Janeruwarete 'ga rerowiaara 'gã juejue Abraão 'ga juapyrera 'jawewaramũ ajemogyau. Aipoa 'ã pēē ikwaapa. ⁸ Ymã te Janeruwarete 'ga 'i aipo 'jau Abraão 'ga upe rakue: “Je rerowiaaramũ ereko. A'eramũ ene ejesageramũ ekou jee. Tejerowiaara 'gã nupe juejue nipo je 'i, pēnesage jee, je 'i. Ene upe te'eawera 'jawerimũ etee futat je 'i 'gã nupe tejerowiamũ”, 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. “Judeue'ema 'gã nupe miamũ nipo je 'i: Pēnesage jee, je 'i, ene 'jawe 'gã tejerowiamũ”, 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. A'eramũ Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe u'eawera kwasiarukaa 'ga amũ upe rakue. ⁹ Werowiamũ Janeruwarete 'ga mama'e esage monou Abraão 'ga upe. A'eramũ 'ga jane upe nanē mama'e esage mua nũ. Abraão 'ga upe imuawera 'jawe 'ga imua janee werowiamũ.

¹⁰ Moisesi 'ga je'egera renupara 'gã ojemote'aa Jarejuwarete 'ga upe. Nuenupawi futari 'gã 'ga je'egera. A'eramũ 'gã ojemote'aa Jarejuwarete 'ga upe. Ymã te 'ga amũ ka'arana kwasiari inuga aipo are rakue: “Anure nipo Janeruwarete 'ga Moisesi 'ga je'egera renuwaipara 'gã monoi mama'eukwaawa rapyaw ipe”, 'jau 'ga ikwasiaa inuga ka'aran are rakue. ¹¹ “Moisesi 'ga je'egera ereenup katu katu. A'eramũ ene ejesageramũ jee”, ne'i Janeruwarete 'ga 'ga amũ upe. Naani.

Ojee ojemogypyk ma'e 'gã nupe etee te Janeruwarete 'ga 'i: “Pēnesage jee. A'eramũ je pē mogyau 'au tejepyri nakwaparimũ warãu rũi futat”, 'jau 'ga 'gã nupe. ¹² Ymã Janeruwarete 'ga aipo 'jawe'em rakue: “Pejemogypyg iki je ree”, ne'i te rũi 'ga rakue. “Perowiat te ki jeje'ega”, e'i te 'ga rakue. “Moisesi 'ga remikwasiarera renup katuara 'gã etee te ajemogy nakwaparimũ rũi”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amũ upe rakue. A'ere 'gã nuenupawi futari Moisesi 'ga remikwasiarera je'ega rakue. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'jau 'gã nupe: “Nepeenupawi futari 'ga remikwasiarera je'ega. A'eramũ je pē nerekou tyweaete ee. Mama'eukwaawa rapyaw ipe nipo peo pejemanũ re”, 'jau 'ga 'gã nupe rakue.

¹³ A'ere 'ã Kristu 'ga manũi 'ypeywar are janetywera mepyawamũ rakue. Kristu 'ga Janeruwarete 'ga erekou tywerukaa janetywer are rakue. A'eramũ 'ga jane rerekou tyweru'jape'ema ee, Kristu 'ga jane erowiarãmũ. Ymã 'ã Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa ka'aran are rakue: “Nia'wyri te 'ypeywar are u'am ma'e 'gã jee”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amũ upe rakue. A'eramũ 'ga Kristu 'ga upe 'ypeywar are janetywera renu'ama upe aipo 'jau rakue. Janetywer are Janeruwarete 'ga Kristu 'ga rerekou tywerukaa rakue. A'eramũ 'ga, Kristu 'ga jane erowiarãmũ, jane rerekou tyweru'jape'ema futat. Naani. Kristu 'ga jane erowiarãmũ te 'ga 'i jane: “pēnesage jee”, 'jau. ¹⁴ Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga 'i Abraão 'ga upe rakue: “Je rerowiaaramũ ereko. A'eramũ ene ejesagerãmũ jee”, 'jau 'ga 'ga upe rakue. “Ypeywar are Kristu 'ga manũa omepypap

janetywera rakue. A'eramũ 'ga 'awamũ, p̄nesage jee”, 'jau judeue'emamũ p̄ nupe Jejui Kristu 'ga p̄ẽ erowiamũ. Kristu 'ga jane erowiamũ, Janeruwarete 'ga U'agesage mua janee, u'eawer imũ etee futat.

U'eawer imũ 'ga mama'e apoi

¹⁵ P̄ẽ 'ã jerewirera 'jawe. Kũjãmeramũ p̄ẽ 'ã jerenyra 'jawe. A'eramũ je, tamueapyo 'gã ee 'jau, 'jau je p̄ nupe. Sã'ã ae ajamama'e futaa ijara momoranuwa. A'eramũ 'ã ijara 'ga: “Nan ki ajee siapo jarejaupe”, 'jau 'ã 'gã ajaupe. A'eramũ 'ã 'gã u'eawer imũ etee futat ikwasiaa ka'aran are inuga. Ikwasiapaw ire 'ã 'gã wera kwasiaa ee. A'eramũ 'ã 'gã mama'e apou ajaupe wemik-wasiarer imũ etee futat. Ikwasiapaw ire 'gã 'ã imoiru'jape'ema futat nũ. U'eawer imũ etee futat 'gã iapou ajaupe. ¹⁶ Nan tee futat Janeruwarete 'ga oje'ega Abraão 'ga upe rakue. “Tamono mama'e esagea ene upe 'jau. Enejuapyrama 'gã nupe 'jau nipo je imonou. Tekotee 'gã nupe nanẽ nipo je mama'e esage monou ene ree, enejuapyrama 'gã nee 'jau nipo je imonou”, 'jau 'ga 'ga upe rakue. Na'ga juapyra 'gã nupe juejue rũi 'ga 'i. 'Ga juapyrama 'ga amũ upe etee 'i te 'ga 'i aipo 'jau. Aipo 'ga upe 'ga 'ea, Kristu 'ga upe, 'ga 'ea te. ¹⁷ Abraão 'ga upe aipo 'e re Janeruwarete 'ga 'jau: “Taapo mama'ea te'eawer imũ etee futat 'jau”, 'jau 'ga rakue. A'ere, kwaturu s̄t̄ui tr̄ĩta kwara kwaw ire, Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. A'ere 'ga nomoka'jami futari Abraão 'ga upe u'eawera. A'eramũ 'ga 'awamũ Abraão 'ga upe je'eawera nia'wryri 'jawe'em 'ga.

Naani. U'eawer imũ etee futat 'ga mama'e monoi Abraão 'ga upe, Abraão 'ga juapyra 'ga upe nanẽ nũ. ¹⁸ NaMoisesi 'ga je'ega renuw are rũi 'ga mama'e esage monoi 'ga upe. Naani. 'Ga upe u'eawer imũ etee te 'ga imonoi 'ga upe. Wemifutar imũ etee 'ga imonou 'ga upe u'eawer imũ etee futat.

¹⁹ A'eramũ nipo pẽẽ mũ 'jau jee: “Ma'eramũ sipo ajee Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue?” 'jau nipo pẽẽ mũ jee. Naani. Oje'ega 'ga ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe. Oretywer are ore mueapyoawamũ te 'ga iapoukari rakue. Abraão 'ga juapyrama 'ga rure'emauwe Moisesi 'ga remikwasiarera orety-wera kwaawukaa oree rakue. Kristu 'ga Abraão 'ga juapyrama. Kristu 'ga upe Janeruwarete 'ga 'i rakue: “Tamono mama'e esagea 'gã nupe 'ga ree 'jau”, 'jau 'ga Kristu 'ga mome'wau rakue. Ywagipewara 'gã nupe Janeruwarete 'ga oje'ega rerurukari Moisesi 'ga upe rakue. 'Ga upe etee te 'ga erurukari. A'eramũ Moisesi 'ga te imome'wau 'gã nupe. Anure Moisesi 'ga 'ga je'ega kwasiaa inuga ka'aran are oree rakue. ²⁰ A'ere Janeruwarete 'ga oje'ega nuerooukari Abraão 'ga upe. Janeruwarete 'ga retea futat oje'eg 'ga upe.

Kristu 'ga 'eawera Moisesi 'ga remikwasiarera py'rau

²¹ Abraão 'ga upe ra'ne Janeruwarete 'ga oporo-gytau rakue. A'ere 'ga oje'ega monou Moisesi 'ga upe rakue. Moisesi 'ga upe 'ga 'eramũ sipo 'ga 'i: “Abraão 'ga upe je'eawera nia'wyrĩ”, 'jau sipo 'ga rakue? Naani. Kwe pe mama'e esage mũ apoa

ojepyri jane reroo re amunipo 'ã Janeruwarete 'ga 'i rakue. A'eramũ amunipo 'ã 'ga jane rerawau ojepyri jane mama'e apoawer are. A'ere nitywi mama'e esagea mũ kwe pe ywag ipe ae monoara. ²²“Nitywi futari mama'e esage apoara 'gã amũ jee. Najuejue etee futat 'gã tywetyweramũ jee. 'Gã tywera 'gã nerekou”, 'jau 'ga ojeupe rakue. Ako esage agawewi futat 'gã. A'etea 'ga Jejui Kristu 'ga ree ojemogypyk ma'e 'gã ete omogy nakwaparimũ ete rũi u'eawer imũ etee futat. Kristu 'ga ree ojemogypyk ma'e 'gã etee 'ga imogyau ojepyri nakwaparimũ rũi.

²³ Ywy pe 'ga rure'emaue ore judeuramũ Kristu 'ga rerowiare'ema arajemogyau. 'Ga rure'emamũ ore Moisesi 'ga remikwasiarera etee erekou. “Janeruwarete 'ga ka'arana okwasiarukat Moisesi 'ga upe janetywer are jane mu'jawamũ”, 'jau ore. A'ere 'ga ne'i futari oree: “Moisesi 'ga remikwasiarera peenup. A'eramũ pẽẽ pejejesageramũ jee”, 'jawe'em 'ga oree Moisesi 'ga remikwasiarera renuw are. Jejui 'ga ore erowiar ire tee 'ga aipo 'jau oree. ²⁴ Sã'ã ae wa'yra monoa moromu'jara mũ 'ga po pe, wa'yra mu'jaukaa. Nan tee futat Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. 'Ga remikwasiarera mogytaramũ ore orojemu'jau Jarejuwarete 'ga remifutar are numiamũ. A'ere ore naruenupawi 'ga je'ega. Kristu 'ga 'ur ire, judeuramũ ore mũ 'ga rerowiaa. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'jau oree: “Kristu 'ga perowiat pejejemogyau. A'eramũ pẽẽ pejejesageramũ jee”, 'jau 'ga oree, Kristu 'ga ore erowiar ire. ²⁵ 'Awamũ ore Kristu 'ga rerowiar ire mama'ea naruapoi

Moisesi 'ga remikwasiarer imũ.

²⁶ 'Awamũ pẽẽ najuejue etee Kristu 'ga ree pejemogypyyk pejemogyau. A'eramũ pẽẽ najuejue etee pejemogyau Jarejuwarete 'ga ra'yramũ. Judeuramũ, judeue'emamũ. Mĩmeramũ juejue futat pẽẽ Jarejuwarete 'ga ra'yramũ, Kristu 'ga pẽẽ erowiar ire. 'Ga rerowiar ire pẽẽ pejemujaa 'ga ree nanẽ nũ. ²⁷ Kristu 'ga pẽẽ erowiamũ 'ga amũ pẽ pymĩãu 'y pe Kristu 'ga rerowiaara resaukaawamũ. Pejepymĩ re pẽẽ pejemujaa 'ga ree. A'eramũ 'ga pẽ nerekou. ²⁸ Jarejuwarete 'ga upe jane jarejemogyau jareju'jaju'jawe etee futat. Judeuramũ, judeue'emamũ, oje'wyrarete pewaramũ, ka'a pewaramũ, kũima'eramũ, kũjãnamũ. Mĩmeramũ jane jareju'jaju'jawe etee futat jarejemogyau 'ga upe. Kristu 'ga rerowiamũ jane jarejemujaa 'ga ree. A'eramũ jane jarejemogyau jareju'jaju'jawe etee futat 'ga upe. Majeppei 'yweteewara 'jawe jarejemogyau. ²⁹ Kristu 'ga remiayuwamũ pejemogy re pẽẽ pejemogyau Abraão 'ga juapyrera 'jawewaramũ. A'eramũ Janeruwarete 'ga mama'e esage monou pẽ nupe, Abraão 'ga upe u'eawer imũ etee futat.

4

¹ 'Awamũ je pẽ mueapyoi kunumĩ are. Sã'ã jane jareja'yra 'gã nupe jarekaraemã monoa. A'ere 'ã kunumĩa naeapyoi we ee ojejuka are. A'eramũ 'ã ae tuwamũ 'jau wemiayuwa 'gã nupe: "Tekaraemã je amono teja'yra 'ga upe ai'i. A'ere 'ga nojemotuwi we. A'eramũ 'ga ojejukawe'em ee. A'eramũ pẽẽ pejejejukau ee 'ga upe jee ra'ne.

'Ga jemotuw ire 'ga ma'ea futat, 'ga upe jeremi-monofera", 'jau nipo 'ga ruwa 'ga wemiayuwa 'gã amũ nupe. Waranupe'emawe futat kunumĩ 'ga 'uwa 'ga karaemã jaramũ futat akou. A'etea 'ga 'uwa 'ga remiayuwa 'gã je'ega renupa. ² 'Ga aranuwe'emamũ 'ga ruwa 'ga remiayuwa 'gã oje-jukau 'ga ree, 'ga karaemã are. 'Uwa 'ga remifutara 'ara rupi kunumĩfera 'ga okaraemã mujaa etee te. A'eramũ futat 'ga mama'e apou wemifutar imũ etee futat. ³ Nan tee futat ore judeuramũ mama'e apoi Jarejuwarete 'ga upe Moisesi 'ga remikwasiarer imũ etee futat ikue. 'Ga ra'yra 'ga rure'emamũ ore Moisesi 'ga je'ega renupa. ⁴ A'ere Janeruwarete 'ga, wemifutara 'ara rupi, wa'yra 'ga muri ywy pe rai'i. Wa'yra 'ga 'ga imu'arukaa kũjã ãẽ mũ wi rakue. 'Ga ra'yra 'ga, Kristu 'ga etee te Moisesi 'ga je'egeera wenup katu katu rakue. ⁵ 'Ga je'ega 'ga enupa katu katua ore mueateupap mama'e ymaner awi, 'Uwarete 'ga ra'yramũ 'ga ore mogyawamũ 'jau. Werowiaramũ 'ga jane mogyau 'Uwarete 'ga ra'yramũ. A'eramũ Janeruwarete 'ga wa'yra 'gã nupe wemimonofera mua janee. ⁶ Pẽẽ nanẽ 'ga ra'yramũ nũ. Sã'ã 'ga U'agesage mura pẽ nupe. A'eramũ ore pẽ kwaapa. "Janeruwarete 'ga U'agesagea amut 'gã nupe", 'jau ore. A'eramũ ore "Janeruwarete 'ga ra'yramũ 'gã jemogyi" 'e kwaapa pẽ nesag ire. A'eramũ 'ga 'Agesagea, Kiapi'ni, jane mu'eukaa Jarejuwarete 'ga upe. ⁷ A'eramũ pẽẽ a'eramũ na'ga upe mama'e apoara etee rũi pejemogyau. Naani. 'Ga ra'yramũ nanẽ futat pejemogy nũ. A'eramũ 'ga a'eramũ wa'yra 'gã nupe wemimonofera monou pẽ nupe nanẽ nũ.

Paulo 'ga wearamũ 'gã nee

⁸ Ymã te 'ã nepekwaawi Jarejuwarete 'ga rakue. 'Ga kwaape'ema 'ã pëẽ maira'mea etee ipojeupa rakue, pejejorywamũ ee rakue. ⁹ A'ere 'ã pëẽ 'awamũ Jarejuwarete 'ga pekwaap pejejemogyau. 'Ga futat pekwaap. Ojekwaawukat 'ga pë nupe, wemiayuwamũ 'ga pë mogyau. Ma'eramũ sipo ajee peje'akwaawe'emawera pemut ete te pejejeypyu rai'i nũ? Pejewyt ete 'ã pejemaira'me upe rai'i nũ? Nipãjëi maira'mea. Janeruwarete 'ga te pãjërete. A'etea 'ã pëẽ pejejewya ekoete maira'me pojeuwa upe rai'i nũ? ¹⁰ Ymã te 'ã maraka peapo maira'me are pejejorypawamũ rakue. 'Araiwa rupi, jay ru'wi are, kwar ipe, 'y ruwiramũ. Mĩmera rupi 'ã pëẽ maraka peapo maira'me are pejejorypawamũ rakue. A'ere 'awamũ maraka peapo Jarejuwarete 'ga muorypawamũ numiamũ. Maira'me upe maraka apoawera 'jawe etee 'ã Jarejuwarete 'ga upe maraka peapo numiamũ. A'ere naani. Nanarũi. “Nan jane iaporamũ nipo Janeruwarete 'ga ku'iramũ jane ree”, 'jau nipo pëẽ. “Judeu 'gã 'jawe maraka apo re nipo jane jarejemuesageu Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau nipo pëẽ pejejaupe numiamũ. ¹¹ Je ako amu'e pëẽ Jejui Kristu 'ga ree ikue. “Jejui Kristu 'ga rerowiamũ jane resageramũ Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau je ako pë nupe ikue, pë mu'jau ee ikue. Amu'e futat ako je pëẽ ee ikue numiamũ? Pemoka'jam etee nipo je 'eawera rakue?

¹² Pëẽ 'ã jerewirera 'jawe. Kũjãmeramũ pëẽ jerenyra 'jawe. A'eramũ je 'jau pë nupe: Je 'jawe peko. Aetypap je ymãwarera mama'ea. Je 'ã judeua agawewi. A'etea je ako judeue'emamũ pë 'jawe

pě pype. Naapoi futari je mama'ea judeuramũ orojemiapofer imũ, a'e je pě nupe. A'eramũ pěẽ 'awamũ pejejemu'jau je ree. Peapo kasi mama'ea oreremiapofer imũ ne, a'e je pě nupe. Pejejepype je rekoramũ ako pěẽ pejejejukau esage je ree ai'i.

¹³ Pěnea'ar iki ee. Tekaruaramũ je tekou ikue. Tefuakapawaiwamũ ako je tekou ikue. A'eramũ ako je tepytawaipe pě pype ikue. A'eramũ ako je Kristu 'ga mome'wau pě nupe ikue. ¹⁴ Pejejeupe je waẽmamũ ako pěẽ je monowe'em pejejewi ikue. “Kuu. Ojero'wu ma'e 'ga 'ut ojeJuanugukaa janee”, 'jawe'em ako pěẽ jee ikue. Jekaruara agawewi je. A'etea ako naje rereko tyweri pejepe jekaruar are ikue. Je mua ako pejejepype. Sã'ã ae Jarejuwarete 'ga pyriwara 'ga mura. Nan tee futat ako pěẽ je mua pejejepype ikue. Jejui Kristu 'ga mura 'jawe ete ako pěẽ je mua pejejepype ikue.

¹⁵ A'e pe ako pěẽ pejeku'iramũ pejejemogyau je ree ikue. “Ma'ja te jane siapo 'ga upe 'ga poaawamũ?” 'jau ako pěẽ pejejaupe ikue. Ma'eramũ sipo ajee pěku'ipap je ree 'awamũ? ¹⁶ Mama'e a'jea etee je amome'u pě nupe. Ma'eramũ sipo pě'me pejejaupe: “Niporomutari Paulo 'ga jane ree”, 'jau futatee pejejaupe. Mama'e a'je imome'ua sipo je mogou pě nee iporomutare'emamũ?

¹⁷ Mama'e ekoete are pě mu'jara 'gã te iporomutat 'me pě nee. “Simopojo'ok 'gã Paulo 'ga wi 'jau”, e'i 'gã ajaupe. “Paulo 'ga wi opojo'og ire nipo 'gã jemu'ei jane ree”, 'jau nipo 'gã ajaupe, oporomutat 'meramũ pě nee. ¹⁸ A'ere je poromutaramũ a'jea futat pě nee. Pě pype tekou taetu ako je teporomutaramũ pě nee ikue. Muku pě nui tekou miamũ je teporomutaramũ pě nee mama'e esage apou pě

nupe. ¹⁹ Pěě 'ã jera'yra 'jawewaramũ jee. Sã'ã kũjã kunumĩakyray ray renũja. Nan tee futat je rayramũ pẽ nee. Afutarete je pejemogypygyga Kristu 'ga ree. 'Awamũ 'ã pepoit 'ga ree pejejemogypygyg awi. A'eramũ je tejemayrũmũ pẽ nee. 'Ga ree pejemogypygygamũ te jeku'iramũ pẽ nee. ²⁰ Pẽ pyri tekoe je afutat. Pẽ pyri teko re amunipo 'ã je pẽ mueapyoi ee. A'ere 'ã je rekoi muku te pẽ nui. A'eramũ je tejemuaẽmeteeramũ pẽ nee.

Sara ẽẽ Aga ẽẽ retee

²¹ “Moisesi 'ga remikwasiarer imũ etee futat siapo mama'ea 'jau”, 'jau nipo pẽẽ mũ. “Ga remikwasiarer imũ jane mama'e apo re nipo Janeruwarete 'ga 'i janee: Pěẽ mama'ea peapo Moisesi 'ga remikwasiarer imũ. Ma'eramũ 'ã pẽnesage pejejemogyau jee, 'jau nipo 'ga janee”, 'jau nipo pẽẽ pejejaupe. Pẽneapyo katu sipo Moisesi 'ga remikwasiarer are? Naani. ²² Abraão 'ga ree nanẽ 'ã Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue: “Mukũi futat 'ã Abraão 'ga ra'yra 'gã nakue. Ajepeja 'ga rera Isakia. Abraão 'ga remirekorete ẽẽ ra'yra, Sara ẽẽ ra'yra 'ga poromũ, Isakiramũ. Ajepeja 'ga rera Ismaeua. Abraão 'ga remireko ẽẽ remifai ẽẽ ra'yra 'ga poromũ, Ismaeuramũ. Aga ẽẽ ra'yra 'ga. Aga ẽẽ 'ã mama'ea wapo o'wryiara ẽẽ 'eawer imũ etee futat, Sara ẽẽ 'eawer imũ etee futat. Nuapoi ẽẽ mama'ea wemifutar imũ”, 'jau 'ga ikwasiaa rakue. ²³ “Abraão 'ga ẽẽ rerekou, wemirekorete ẽẽ remifai ẽẽ rerekou, Aga ẽẽ rerekou rakue. A'eramũ ẽẽ wa'yramũ 'ga upe. A'eramũ Abraão 'ga wa'yra 'ga re'roka. Ismaeua 'ga inuga wa'yra

'ga ree. A'eramũ 'ga akou ujara 'ga upe mama'e apoaramũ, oy ãẽ 'jawe. Ajepeja 'ga te aje 'ga ra'yra 'ga u'aa Jarejuwarete 'ga je'eg imũ etee futat. 'Iwãiwĩ agawewi eneremirekorete ãẽ. A'etea je kunumãa amut ãẽ upe', 'jau Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe rakue. A'eferupi te futat Sara ãẽ wa'yramũ u'aa Janeruwarete 'ga je'eg imũ etee futat", 'jau Moisesi 'ga ikwasiaa inuga rakue.

²⁴⁻²⁵ Mama'e a'je are ete 'ga ka'arana kwasiari rakue. Aipo mogyta re jane jarejemu'jau mama'e are. Sã'ã mukũja 'gã, kũjãmera 'gã nakue. Nan tee futat Janeruwarete 'ga 'eawera rakue. Aga ãẽ 'jawe Moisesi 'ga upe Janeruwarete 'ga 'eawera. Ymã 'ã Moisesi 'ga oi ywytyra apyte'rarimũ rakue, Sinai 'jawa apyte'rarimũ rakue. Arabia ywy pe aipoa Sinai 'jawa reni. Sinai 'jawa apyte'rarimũ 'ga rekoramũ futat 'ã Janeruwarete 'ga oje'ega mua 'ga upe, ikwasiaa ita are 'ga upe rakue. A'eramũ Moisesi 'ga judeu 'gã mu'jau kwaiwete aipo Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue. Sã'ã Jerusarega. Aga ãẽ 'jawe etee Jerusareg ipewara. Jerusareg ipewara 'gã, judeu 'gã, nuapoi mama'ea wemifutar imũ. Moisesi 'ga je'eger imũ etee 'gã mama'e apoi ajemogyau. A'eramũ 'gã ajemogyau Aga ãẽ 'jawe. Aga ãẽ mama'ea wapo o'wyriara ãẽ je'eger imũ etee futat rakue. Ëẽ 'jawe Jerusareg ipewara 'gã mama'e apoi Moisesi 'ga je'eger imũ etee futat.

²⁶ A'ere jane 'awamũ Jerusareg yau jane 'i ywag ipewara upe. Jejui Kristu 'ga ree jarejemogyppyg ire jane jarejemogyau ywag ipe oo ma'eramamũ, Jejui Kristu 'ga ree ojemogyppyk ma'eramũ etee futat. A'eramũ jane mama'e apowe'em Moisesi

'ga je'eger imũ. ²⁷ Ymã Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe rakue:

“Ta'yre'emamũ agawewi ene 'awamũ.

A'etea neneku'ipawi ekou. Anure nipo kwaiwete enera'yra.

Enemena 'ga opoiraip ene wi enera'yre'em are. A'ere nipo anure 'ga jewyri enee nũ.

Ene upe 'ga jewyr ire nipo enera'yra 'gã pytuna tesirũmera 'gã na'yra apyraapa”,

'jau 'ga ikwasiarukaa Isai 'ga upe rakue.

Jerusareg yau are 'ga jane mu'jau poromũ.

Anure nipo kwaiwete Jejui Kristu 'ga rerowiaaramũ jane oi ywag ipe. Jerusareg yau 'e upe 'ga 'i poromũ.

²⁸ Pěẽ 'ã jerewirera 'jawe. Kũjãmeramũ pěẽ 'ã jerenyra 'jawe. A'eramũ je pẽ mu'jau ee. Ymã Janeruwarete 'ga 'i Abraão 'ga upe rakue: “Anure nipo je kunumĩ monoi ene upe”, 'jau 'ga 'ga upe rakue. A'eramũ Isaki 'ga u'aa Jarejuwarete 'ga 'eawer imũ etee futat. Isaki 'ga 'jawe futat Kristu 'ga rerowiaaramũ jane. U'eawer imũ etee futat Janeruwarete 'ga jane mogyau wa'yramũ, Jejui Kristu 'ga jane erowiaaramũ. ²⁹ Mukũi futat Abraão 'ga ra'yra 'gã numiamũ. A'ere ajepeja 'ga na-Janeruwarete 'ga 'eawer imũ rũi 'ga 'ari, Abraão 'ga ra'yr ppy 'ga. Opyyg ekoete te Aga ěẽ 'ga ra'yra rakue. A'eramũ ěẽ ra'yra 'ga, Ismaeu 'ga u'aa ěẽ wi rakue. A'ere Isaki 'ga nanarũi 'ga ruri oy ěẽ upe. Janeruwarete 'ga 'eawer imũ etee te 'ga ruri. Janeruwarete 'ga 'Agesage pãjẽ mũ te Sara ěẽ Abraão 'ga ra'yra ppygi rakue. Anure Ismaeu 'ga Isaki 'ga rereko tyweaete rakue. Nan tee futat nipo Moisesi 'ga je'egera renupara 'gã Jejui

'ga rerowiaaramũ jane rereko tyweri. ³⁰ A'ere Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Sara ẽẽ je'eger are rakue.

“A'eramũ ẽẽ 'jau Abraão 'ga upe: ‘Emono kynu jarejewi. Jeremiayuwa te ako kynu ikue numiamũ’, 'jau ẽẽ 'ga upe.

‘Kynu ra'yra kĩa reewe futat kynu monou jarejewi. Jareja'yra kĩa upe etee teremono karaemã 'jau’, 'jau ẽẽ 'ga upe.

‘Nafutari je kynu ra'yra kĩa upe we ene mama'e monoa’, 'jau ẽẽ Abraão 'ga upe rakue”,

'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue. ³¹ Sara ẽẽ remiayuwa ẽẽ ra'yra 'ga juapyrera 'jawewaramũ Moisesi 'ga remikwasiarer imũ mama'e apoara 'gã. A'ere Jejui Kristu 'ga rerowiaaramũ jane Abraão 'ga remirekorete ẽẽ ra'yra juapyrera 'jawewara. A'eramũ Janeruwarete 'ga mama'e esage apou janee Abraão 'ga upe u'eawer imũ etee futat.

5

Jarejuwarete 'ga ree etee jane jarejemogypyka

¹ Jejui Kristu 'ga amanũ janetywera mepyawamũ rakue. A'eramũ 'ga ree jane jemogypygamũ Janeruwarete 'ga 'jau janee: “Pẽẽ pẽnesage jee”, 'jau 'ga janee, wa'yra 'ga ree jane jemogypygamũ. Werowiamũ 'ga ae mũ'jãu Moisesi 'ga je'eger imũ mama'e apoara 'gã nui. A'eramũ ki pẽẽ pejejewyre'ema Moisesi 'ga je'eger imũ mama'e apo upe. Pẽ nupe owaẽm ma'e 'gã amunipo i'me pẽ nupe: “Pejemojewagukat 'ga amũ upe. Moisesi 'ga je'eger imũ pejemojewagukat. 'Ga je'eger imũ

imojewagipyrera 'gã etee te esage Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau futatee nipo 'gã pẽ nupe rai'.

² A'ere je, Pauloramũ je 'i pẽ nupe: Naani. Pejemojewagukat kasi 'gã nupe ne. Najudeua rũi pẽẽ. Ymã Janeruwarete 'ga 'i judeu ppy 'gã nupe rakue: “Imojewagipyrera 'gã etee te jeremiyuwa”, 'jau 'ga rakue. A'ere 'awamũ nanarũi. 'Awamũ 'ga 'i: “Jera'yra 'ga ree ojemogypyk ma'e 'gã etee te jeremiyuwa”, 'jau 'ga. Pejemojewagukar ire nipo pepoit Kristu 'ga ree pejemogypyg awi pejemogyau. ³ Imojewagipyrera 'gã ki ajee Moisesi 'ga je'egera tuenupap. 'Gã enupawe'emamũ nipo Janeruwarete 'ga ne'i 'gã nupe: Pẽnesage jee, 'jawe'em nipo 'ga 'gã nupe. ⁴ Moisesi 'ga je'egera renuw are ojemogypyk ma'e 'gã nipo opoit Jejui Kristu 'ga ree ojemogypyg awi. “Moisesi 'ga je'eger imũ mama'ea jane iaporamũ nipo Janeruwarete 'ga 'i janee: Pẽnesage jee, 'jau nipo 'ga janee”, pe'je nipo pejemogyau numiamũ, Moisesi 'ga je'egera renuw are etee futat nipo pejemogy. Aiporamũ nipo pepoit Kristu 'ga rerowiar awi. Kristu 'ga jane erowiaramũ te Janeruwarete 'ga 'i janee, “pẽnesage jee”, 'jau 'ga janee. Niapoi agawewi te 'ã jane mama'e esagea 'ga upe rakue. A'etea 'ga aipo 'jau janee, Kristu 'ga ree jane jemogypygamũ. ⁵ Nanarũi ore. Orojemogypyg ore Jejui Kristu 'ga ree. Anure nipo Janeruwarete 'ga 'jau oree: “Jejui Kristu 'ga perowiat. A'eramũ pẽẽ pejejesageramũ jee”, 'jau nipo 'ga anure oree. Aipo 'ga 'e rapesaka ore 'ã arajemogyau, Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ã ore rerekou, 'ga rerowiarukaa oree. ⁶ Jejui Kristu 'ga ree jane jemujar ire Janeruwarete 'ga 'jau janee: “Pẽnesage

jee”, 'jau nipo 'ga janee. Imojewagipyreeramũ oree, imojewagipyre'emamũ pẽ nupe. Mĩmeramũ juejue futat 'ga aipo 'jau janee, Jejuĩ Kristu 'ga ree jarejemujar ire, jane jareporomutaramũ jarejuee.

⁷ Amome'u futat ako je Kristu 'ga pẽ nupe ikue. 'Ga mome'ua ako pẽẽ erowiaa ikue numiamũ. Awỹja gatu nipo aje 'ã pẽ momoirukat 'ga rerowiar awi rai'i nũ? Awỹja te o'mea werowiarukat pẽ nupe rai'i? ⁸ NaJaneruwarete 'ga rũi werowiarukat 'gã 'mea pẽ nupe. Naani. 'Ga 'ã pẽ mũ'ẽ mama'e apo are ojemogypyk ma'eramũ 'gã nui. ⁹ Sã'ã ae mani'oko'o jopypeawa monoa imojopypea ipype. Inãinãĩ'ĩ etee agawewi imonou ipype. A'etea imojerapa. Nan tee futat i'me ma'e 'gã. Ajepeja 'ga ete agawewi 'ga 'meramũ pẽ nupe rai'i. A'etea 'gã o'me rerowiarukaa pẽ nupe, pẽ momoirukaa Kristu 'ga rerowiar awi rai'i. ¹⁰ A'ere je jemogypygi pẽ nee te'ỹina. Jarejararete 'ga ree jane jemujari jarejemogyau. A'eramũ je 'jau tekou: “Nopoiri futari 'gã Kristu 'ga ree ojemogypyg awi”, 'jau je tekou pẽ nupe. Janeruwarete 'ga te tuereko tywet pẽ mu'e tywearera 'gã ee 'jau.

¹¹ Jeje'ẽwu'jag ekoete nipo 'ga amũ akou. “Pejemojewagukat 'gã nupe, e'i Paulo 'ga akou”, 'jau futatee nipo 'ga amũ pẽ nupe. Naani. Nanarũi je ako pẽ mu'ei ai'i. Ma'eramũ 'ã 'gã je rereko tyweretei. Aipo je 'e re amunipo 'ã 'gã naje rereko tyweri. Aipo je 'e re amunipo 'ã 'gã nimara'nei je 'eawer are. A'ere 'gã mara'neramũ futat je 'eawer are, “ypewar are Kristu 'ga manũi janetywera moiawamũ” 'eawer are. ¹² Afutat je i'me ma'e 'gã pojo'oga pẽ nui.

13 Pěẽ 'ã Janeruwarete 'ga pẽ mũ'jãu 'gã nui. “Pepoit ymãwarera mama'e awi”, e'i 'ga pẽ nupe. “Au'je ki mama'e apo re Moisesi 'ga remikwasiarer imũ pejemuesageawamũ”, 'jau 'ga pẽ nupe rai'i. Moisesi 'ga remikwasiarer imũ agawewi nipo pẽẽ mama'e apowe'em. A'etea kasi mama'e tywera peapou'jaw ine pejemifutar imũ ne. Peapo kasi mama'ea pejemuorypawamũ etee ne. Naani. Pejopoar iki mama'e apo are. Pejepota'waramũ pejejuee. 14 Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue: “Pěporomutat pejejepyriwara 'gã nee pejejee pejeporomutara 'jawe etee futat pejemogyau. A'eramũ pẽẽ pejereko esage 'jawe etee futat pejejuerekou esage”, 'jau 'ga ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. Aipo 'ga 'eawera natepawi. Jejui 'ga nanẽ aipo 'jau janee 'ũina. A'eramũ aipo 'ga 'eawera wesageramũ janee. Aipoa 'ga je'eg imũ jarejuereko esage re jane 'ga je'ega renupawi. 15 Au'je ki pejuago'o re. Ajuago'oara 'gã 'miara mara'nea 'jawe. 'Miara mara'nea te 'ã ojou'u ojomomapa. Nan kasi pejemogy ne.

'Ga 'Agesage remifutara

16 Jarejuwarete 'ga 'Agesage remifutar imũ etee ki mama'ea peapo. 'Ga pãjẽ mũ mama'e apo re nipo pẽẽ mama'e tywera apou'jape'ema pejemifutar ymaner imũ. 17 Najuejue etee futat te 'ã janetywera jemogyi jane ywyteripe jane jemogyramũ. A'eramũ jane jarejemifutar imũ ete mama'e apo re mama'e apowe'em 'ga 'Agesage

remifutar imũ. Janeruwarete 'ga 'Agesage remifutara mama'ea irãinã'nĩ te. Najaneremifutara 'jawe rũi futat 'ga 'Agesage remifutar imũ mama'e apoawa. A'eramũ jane mama'e apowe'em jarejemifutar imũ Jarejuwarete 'ga upe. ¹⁸ 'Ga 'Agesage remifutar imũ mama'e apoaramũ jane niapoi futari mama'ea Moisesi 'ga remikwasiarer imũ etee futat.

¹⁹ Janetywet tãmějě futat te 'ã jane jarejemogyau iypy we rakue. Ma'eramũ 'ã jane, jarejemifutar ymaner imũ ete mama'e apo re ete, jarejemirekoe'em are jarekou. Kũjãmeramũ naně 'ã pějě pejemene'em are pejekou. Mama'e tywer are etee jane 'ã jarejea'aramũ jarejemogyau. Mama'e tywera etee 'ã janeje'ega. ²⁰⁻²¹ Jarejemifutar imũ mama'e apo re ete jane 'ã maira'mea etee imuorypa. Jarejuee jarepãjãgaiwa rete ete 'ã jarejemogyau. Jarejemogyau 'ã jarejuerekoayau mama'e are. Mĩmer are ete 'ã jarejea'aramũ 'jau. Jaremara'neramũ jarejuee. Jarejee etee 'ã jarejea'aramũ jarejemogyau. Jareporomutare'emamũ 'ã jarejemogyau jarejuee. Jarejuowajar are etee naně 'ã jarejea'aramũ etee nũ. Kawĩajaiwa rykur are etee naně 'ã jarejemogyau. Nanuara apoara 'gã nooi futari Jarejuwarete 'ga pyri. Ymã je ako pěj mu'ei aipo are ai'i. 'Awamũ je 'jau'japa pěj nupe nũ. “Naaipo apoara 'gã nũi oo ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri amanũ re”, a'e ako je pěj mu'jau ee ai'i.

²² A'ere jane, Jarejuwarete 'ga 'Agesage rereko re, janeporomutaramũ jarejuee. Jareku'iramũ jarejemogyau. Jarepy'ata'waramũ jarejemogyau.

Jarepota'waramũ jarejemogyau jarejuee. Jarej-jukau esage jane jarejuee jarejemogyau. Jare-jesageramũ jarejemogyau jarejaupe. Mama'ea jane iapou jare'eawer imũ etee futat. ²³ 'Ga 'Agesagea jane rerekou jane mopota'waukaa jare-juee. Jane mu'akwaapa mama'e tywera apoe'em are. Nan te ae jemogyi Jarejuwarete 'ga je'eg imũ. ²⁴ Jejui Kristu 'ga ree jarejemujar ire jane jarepoia jarejemifutar ymaner imũ mama'e apo awi. Niapou'jawi futari jane mama'ea jarejemifutar ymaner imũ etee. ²⁵ Jejui Kristu 'ga jane erowiarāmũ Janeruwarete 'ga 'Agesagea jane mogyi Jarejuwarete 'ga ra'yramũ. A'eramũ ki jane mama'e apou 'ga 'Agesage remifutar imũ etee futat. ²⁶ Sajerowiaraip kasi jarejee etee ne. Sajama-mara'ne ekoete kasi jarejuee ne. Sajuerekoay kasi jarejuee ne.

6

Pejejopoa

¹ Pěẽ 'ã jerewirera 'jawe. Kũjãmeramũ pěẽ jerenyra 'jawe. A'eramũ je pẽ mu'jau Jejui 'ga rerowiaara 'gã nereko are. Jejui 'ga rerowiaara 'gã amũ nipo mama'e tywera apou akou. A'eramũ pěẽ 'gã nemiapofera kwaaw ire Jarejuwarete 'ga 'Agesage rerekwaramũ pěẽ 'gã mu'akwaapa iapoe'em are. A'ere kasi pejeje'ega pemoywyrafen 'gã nupe ne. Pejeporogytau esage etee futat 'gã nupe. 'Gã mu'jaramũ nanẽ pejejea'gwau mama'e tywera apo awi. Mama'e tywera apo awi pejejea'gue'em ire pěẽ nanẽ mama'e tywera peapo

'gã 'jawe ne. A'eramũ pẽẽ 'gã mu'jaramũ pejejerowiaraipe'ema pejejee 'gã mu'jau. ² Pejejaupe mama'eay jesaukaramũ pẽẽ pejejopoa pejejamuapyterâtãukaa etee jupe. Aipo apo re pẽẽ Kristu 'ga je'ega renupa pejemogyau. ³ Sajerowiaraip kasi jarejee etee ne. Sã'ã je pẽ apyraawa jereapyo ee, pe'je kasi ne pejejerowiaraipe pejejee ne. Aipoa nia'wyri. Nakũima'eeteete arũi aipo 'jara 'ga. Aipo e'i ekoete futat 'ga. Ojemorytee ae nanuaramũ ojeupi tee futat. ⁴⁻⁵ Pejemiapofer are ki pẽnea'at. “Esage futat te jeporowykya?” pe'je ki pejejeupe. Mama'e esage apo re pẽẽ pejejerowiaa pejeku'iramũ pejemiapofer are. Aipoa esage. A'ere “mama'e esagea je aapo 'gã apyraapa” 'ea nia'wyri Janeruwarete 'ga upe. Pejejoporowyky rerekoemãue'em. “Je te pa a'jeteetewi apo ra'e” 'ea nanẽ wa'wyre'emamũ 'ga upe nũ. Pejejoporowyky are pejejea'are'emamũ. Pejemiapofer are etee pejejea'aramũ.

⁶ 'Ga amũ nipo 'ua pẽ mu'jau Jarejuwarete 'ga ree. A'eramũ ki pẽẽ mama'e esage monou pejemu'jara 'ga upe.

⁷ “Simorytee Jarejuwarete 'ga jaremiapofer are”, pe'je kasi ne. Naani. Nimoryteeawi futari Janeruwarete 'ga. Okwaap 'ga pẽẽ omoryteea. Sã'ã pekoa. Juowuu tym ire 'ã, pẽẽ juowuu a'yi etee ipa'wau jui. Nepepo'oa'uweri 'ã yky'ÿja juowuu 'ywawi. ⁸ Nan tee futat jane jemogyi. Jarejemifutar imũ mama'e tywera apou jarejemotywea Jarejuwarete 'ga upe. A'eramũ Janeruwarete 'ga jane monou mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'ere 'ga U'agesage remifutar imũ ete mama'ea jane iapo re jane mogyi nakwaparimũ ete rũi

ojepyri jane manũ re. ⁹ Mama'e esagea etee siapo jarejemogyau 'jau. Mama'e esage apo awi jane poire'emamũ nipo Janeruwarete 'ga mama'e esagea muri janee anure, wemifutara 'ara rupi. ¹⁰ A'eramũ ki pẽẽ mama'e esagea etee iapou 'gã nupe najuejue etee futat. A'ere pẽẽ Jejui 'ga rerowiaaramũ 'gã nupe mama'e esage apou a'jea futat 'ga ree pejemogypyga resaukaawamũ 'gã nupe.

Oje'ega 'ga imonou 'gã nupe, 'gã futaa

¹¹ 'Awamũ je ka'arana kwasiaawa pyygi tepou. Sã'ã jeremikwasiarera ruwuuu.

¹² Tamueapyo pẽẽ mama'e are 'jau. 'Gã amũ afuweramũ judeu 'gã maku'i are etee. “Kristu 'ga manũ mome'u are judeu 'gã jane rereko tyw-eretei. A'eramũ jane judeuramũ jarejemojewag are etee 'gã mu'jau. Ee 'gã mu'e re nipo judeu 'gã piori jane rereko tywer awi”, 'jau nipo 'gã ajaupe. A'eramũ 'gã pẽ mu'jau judeu 'gã nemiapofer are. “Pejemojewagukat 'ga amũ upe pejejee Jarejuwarete 'ga muorypawamũ”, 'jau futatee nipo 'gã pẽ nupe. A'ere nanarũi jane 'ga muorywi. Jejui Kristu 'ga amanũ janetywera moiawamũ rakue. 'Ga jane erowiamũ te Janeruwarete 'ga 'i janee: “Jera'yra 'ga perowiat. A'eramũ pẽẽ pejejesageramũ jee”, 'jau 'ga janee. ¹³ Imojewagipyrera 'gã miamũ nuenu-pawi Moisesi 'ga je'egera. A'etea 'gã pẽ mu'e ekoete pejemojewagukar are. “Ore te 'ã aramu'e 'gã, sa'e etee 'jau”, e'i futatee te 'gã pẽ nupe, judeue'emamũ pẽ mu'jau ekoete judeuramũ ore remiapofer are. “Ore te 'ã oromojewagukat 'gã

orojemiapou, sa'e te 'jau”, e'i te ojerowiaraipa ojee. ¹⁴ A'ere je naani. Jejui Kristu 'ga ree etee te je jerowiari. 'Ypeywar are 'ga manūi janetywera moiawamū rakue. Aipo are je jerowiari tekou. 'Ga rerowiar ire je poiri 'ga rerowiare'ema 'gā nemifutar awi ikue. Nafutari futari je 'gā nemiapoa. 'Gā nanē jeremifutara futare'ema nū. ¹⁵ Janeruwarete 'ga namā'ēi janejewag are. Imojewagipyramū ore, imojewagipyre'emamū pēē. Mīmeramū jane jareju'jaju'jawe etee futat 'ga upe. Jejui Kristu 'ga ree ojemogypyk ma'eramū etee te 'ga 'i janee: “Pēnesage jee”, 'jau 'ga janee. Jejui Kristu 'ga ree jarejemogypyg ire jane poiri futari jarejemifutar imū mama'e apo awi. Jarejuwarete 'ga 'Agesage remifutar imū etee futat jane mama'e apoi. Aipoa esage Janeruwarete 'ga upe. ¹⁶ U'agesage remifutar imū mama'e apoara 'gā Janeruwarete 'ga omopy'ata'wa imogyau. 'Gā nee 'ga jemuaēmi. Aipo 'gā etee Janeruwarete 'ga remiayuwaretea.

¹⁷ Tejereko tyweara 'gā nupe je 'i: Au'je je rereko tywer ire. Jejui Kristu 'ga futat jejararetea. Sā'ā jeaiwa. Jejui Kristu 'ga mome'u are 'gā je nupānupāu. A'eramū je 'ga ree tenupāawera porera rerekou, 'jau je 'gā nupe.

¹⁸ Pēē ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū nanē pēē jerenyra 'jawe nū. A'eramū je Jarejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga resagea pē nerekoa futaa, 'jau je.

Kweramū ete jeremimome'ua.

Janeruwarete 'Ga Je'eg
New Testament in Kayabí (BR:kyz:Kayabí)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kayabí

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kayabí

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
4079b71d-584e-51a5-ad2a-7eb18ed8c7d4